

హనుమత్ సీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నపలివారసమేత శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

షోడశ-దినాత్మక అరణ్యకాండ పారాయణ దీక్షా

ఎనిమిదవ రోజు పారాయణ - 02.07.2022 - శనివారము

రో	మ	స్త్వ	పా	దౌ	జ	న్రా	హ	ల	క్ష్మ	ణ	స్త్వ	చ	భీ	మ	తః
2	5	1	1	8	8	2	8	3	5	5	1	6	9	5	6

పారాయణం చేయవలసిన సర్గలు : 08

సర్గల వరుస సంఖ్యలు

28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35 సర్గలు

పారాయణ శ్లోకాల సంఖ్య

33 + 28 + 41 + 50 + 25 + 24 + 27 + 42

270 శ్లోకాలు

అథ సంకల్పః

శ్రీమదఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, శ్రీవేంకటేశ్వర పరబ్రహ్మణః, రూపాంతరభూతస్య, శ్రీరామచంద్రప్రభోః, అనుగ్రహేణ, అస్మిన్, సర్వజగదుపద్రవకాలే, ప్రపంచశాంత్యర్థమ్, అతి శీఘ్రమేవ, విషూచికా క్రిమేః, వినాశనార్థం, సర్వప్రపంచస్య, విశిష్య, భారతదేశస్య, ఉత్తరోత్తర, శుభసంపత్-సమృద్ధ్యర్థం, సర్వేషామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యైశ్వర్య, సద్బుద్ధీత్యాది, సర్వశుభఫలప్రాప్త్యర్థం, సర్వవిధ సుస్థిరతా సిద్ధ్యర్థం, విద్యావిత్తవాణిజ్య, దేశరక్షణాది రంగేషు, సర్వతోముఖాభివృద్ధి ద్వారా, శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం, వైదికధర్మాభిధానస్య, సనాతన ఆర్షధర్మస్య, సర్వోన్నతిసిద్ధ్యర్థం, తద్ధర్మప్రతికూలతా పరిహారార్థం, వైరిక్షయార్థం, గోసంరక్షణార్థం చ, విశేషతః, ఏతాదృశ, జగత్కళ్యాణకర, కార్యక్రమనిర్వహణశీలస్య, శ్రీమత్ తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానస్య, సర్వతోముఖాభివృద్ధ్యర్థం, హనుమత్ సీతాలక్ష్మణ, భరతశత్రుఘ్న, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, ప్రీత్యర్థం చ, సీతాలక్ష్మణహనుమత్సమేత, శ్రీరామమూలమంత్రానుష్ఠాన, తర్పణ, హోమపూర్వకం

రామస్య పాదౌ జగ్రాహ లక్ష్మణస్య చ ధీమతః

ఇత్యేతన్మంత్రాంతర్గత, కటపయాది, సంఖ్యాశాస్త్రానుసారం, శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణాంతర్గత, అరణ్యకాండ పారాయణం, ఆచార్యముఖేన, అన్యోన్యసాహాయ్యేన, లోకకళ్యాణార్థం, కరిష్యామహే.

శ్రీ రఘుప్రార్థన

రామాయ రామభద్రాయ రామచంద్రాయ వేధసే ।

రఘునాథాయ నాథాయ సీతాయాః పతయే నమః ॥ 1 ॥

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన

గోష్పదీకృతవారాశిం మశకీకృతరాక్షసం ।

రామాయణమహామాలారత్నం వందేఽనిలాత్మజమ్ ॥ 2 ॥

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన

కూజంతం రామ రామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।

ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥ 3 ॥

శ్రీరఘుచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే అష్టావింశస్సర్గః

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।

మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

నిహతం దూషణం దృష్ట్వా రణే త్రిశిరసా సహ ।

ఖరస్యాప్యభవత్ త్రాసః దృష్ట్వా రామస్య విక్రమమ్ ॥ 28.1 ॥ (2సార్లు)

స దృష్ట్వా రాక్షసం సైన్యమ్ అవిషహ్యం మహాబలః ।

హతమేకేన రామేణ త్రిశిరోదూషణావపి ॥ 28.2 ॥

తద్బలం హతభూయిష్ఠం విమనాః ప్రేక్ష్య రాక్షసః ।

ఆససాద ఖరో రామం నముచిర్వాసవం యథా ॥ 28.3 ॥

వికృష్య బలవచ్ఛాపం నారాచాన్ రక్తభోజనాన్ ।

ఖరశ్చిక్షేప రామాయ క్రుద్ధానాశీవిషానివ ॥ 28.4 ॥

జ్యం విధూన్వన్ సుబహుశః శిక్షయాస్త్రాణి దర్శయన్ ।

చకార సమరే మార్గాన్ శరై రథగతః ఖరః ॥ 28.5 ॥

స సర్వాశ్చ దిశో బాణైః ప్రదిశశ్చ మహారథః ।

పూరయామాస తం దృష్ట్వా రామోఽపి సుమహద్ధనుః ॥ 28.6 ॥

స సాయకైర్దుర్విషహైః సస్ఫులిజ్జైరివాగ్నిభిః ।

నభశ్చకారావివరం పర్జన్య ఇవ వృష్టిభిః ॥ 28.7 ॥

తద్భూవ శితైర్బాణైః ఖరరామవిసర్జితైః ।

పర్యాకాశమనాకాశం సర్వతశ్చరసంకూలమ్ ॥ 28.8 ॥

శరజాలావృతః సూర్యః న తదా స్మ ప్రకాశతే ।

అన్యోన్యవధసంరమ్భాత్ ఉభయోస్సంప్రయుద్ధ్యతోః ॥ 28.9 ॥

తతో నాలీకనారాచైః తీక్ష్ణాగ్రైశ్చ వికర్ణిభిః ।

ఆజఘాన ఖరో రామం తోత్రైరివ మహద్విపమ్ ॥ 28.10 ॥

తం రథస్థం ధనుష్పాణిం రాక్షసం పర్యవస్థితమ్ ।

దదృశుః సర్వభూతాని పాశహస్తమివాన్తకమ్ ॥ 28.11 ॥

హస్తారం సర్వసైన్యస్య పౌరుషే పర్యవస్థితమ్ ।
పరిశ్రాంతం మహాసత్త్వం మేనే రామం ఖరస్తదా ॥ 28.12 ॥

తం సింహమివ విక్రాంతం సింహవిక్రాంతగామినమ్ ।
దృష్ట్వా నోద్విజతే రామః సింహః క్షుద్రమ్భుగం యథా ॥ 28.13 ॥

తతస్సూర్యనికాశేన రథేన మహతా ఖరః ।
ఆససాద రణే రామం పతన్గ ఇవ పావకమ్ ॥ 28.14 ॥

తతోఽస్య సశరం చాపం ముష్టిదేశే మహాత్మనః ।
ఖరశ్చిచ్ఛేద రామస్య దర్భయన్ పాణిలాఘవమ్ ॥ 28.15 ॥

స పునస్త్వపరాన్ సప్త శరానాదాయ వర్మణి ।
నిజఘాన ఖరః క్రుద్ధః శక్రాశనిసమప్రభాన్ ॥ 28.16 ॥

తతస్తత్రప్రహతం బాణైః ఖరముక్తైస్సుపర్వభిః ।
పపాత కవచం భూమౌ రామస్యాదిత్యవర్చసః ॥ 28.17 ॥

తతశ్శరసహస్రేణ రామమప్రతిమౌజసమ్ ।
అర్దయిత్వా మహానాదం ననాద సమరే ఖరః ॥ 28.18 ॥

స శరైరర్పితః క్రుద్ధః సర్వగాత్రేషు రాఘవః ।
రరాజ సమరే రామః విధూమోఽగ్నిరివ జ్వలన్ ॥ 28.19 ॥

తతో గమ్భీరనిర్ఘాదం రామశ్శత్రునిబర్హణః ।
చకారాంతాయ స రిపోః సజ్యమన్యన్మహద్ధనుః ॥ 28.20 ॥

సుమహద్వైష్ణవం యత్తత్ అతిసృష్టం మహర్షిణా ।
వరం తద్ధనురుద్యమ్య ఖరం సమభిధావత ॥ 28.21 ॥

తతః కనకపుణ్ణిస్తు శరైస్సన్నతపర్వభిః ।
బిభేద రామస్సంక్రుద్ధః ఖరస్య సమరే ధ్వజమ్ ॥ 28.22 ॥

స దర్భనీయో బహుధా వికీర్ణః కాశ్చనధ్వజః ।
జగామ ధరణీం సూర్యః దేవతానామివాజ్జయా ॥ 28.23 ॥

తం చతుర్భిః ఖరః క్రుద్ధః రామం గాత్రేషు మార్గణైః ।
వివ్యాధ యుధి మర్మజ్ఞః మాతఙ్గమివ తోమరైః ॥ 28.24 ॥

స రామో బహుభిర్బాణైః ఖరకార్ముకనిస్సుతైః ।
విద్ధో రుధిరసిక్తాజ్ఞః బభూవ రుషితో భృశమ్ ॥ 28.25 ॥

స ధనుర్ధన్వినాం శ్రేష్ఠః ప్రగృహ్య పరమాహవే ।
ముమోచ పరమేష్వాసః షట్ శరానభిలక్ష్మితాన్ ॥ 28.26 ॥

శిరస్యేకేన బాణేన ద్వాభ్యాం బాహ్వోరథార్దయత్ ।
త్రిభిశ్చన్ద్రార్దవక్రైశ్చ వక్ష్యస్యభిజఘాన హ ॥ 28.27 ॥

తతః పశ్చాన్మహాతేజాః నారాచాన్ భాస్కరోపమాన్ ।
జిఘాంసూ రాక్షసం క్రుద్ధః త్రయోదశ సమాదదే ॥ 28.28 ॥

తతోఽస్య యుగమేకేన చతుర్భిశ్చతురో హయాన్ ।
షష్ఠేన తు శిరస్సజ్ఞ్యే ఖరస్య రథసారథేః ॥ 28.29 ॥

త్రిభిస్త్రివేణుం బలవాన్ ద్వాభ్యామక్షం మహాబలః ।
ద్వాదశేన తు బాణేన ఖరస్య సశరం ధనుః ॥ 28.30 ॥

భిత్త్వా వజ్రనికాశేన రాఘవః ప్రహసన్నివ ।
త్రయోదశేనేన్ద్రసమః బిభేద సమరే ఖరమ్ ॥ 28.31 ॥

ప్రభగ్నుధన్వా విరథః హతాశ్వో హతసారథిః ।
గదాపాణిరవప్లుత్య తస్థౌ భూమౌ ఖరస్తదా ॥ 28.32 ॥

తత్కర్మ రామస్య మహారథస్య, సమేత్య దేవాశ్చ మహర్షయశ్చ ।
అపూజయన్ ప్రాజ్ఞలయః ప్రహృష్టాః, తదా విమానాగ్రగతాస్సమేతాః ॥28.33॥

(2 సార్లు)

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।

మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే అష్టావింశస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే ఏకోనత్రింశస్సర్గః

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।

మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

ఖరం తు విరథం రామః గదాపాణిమవస్థితమ్ ।

మృదుపూర్వం మహాతేజాః పరుషం వాక్యమబ్రవీత్ ॥ 29.1 ॥ (2 సార్లు)

గజాశ్వరథసమ్బాధే బలే మహతి తిష్ఠతా ।

కృతం సుదారుణం కర్మ సర్వలోకజుగుస్పితమ్ ॥ 29.2 ॥

ఉద్వేజనీయో భూతానాం నృశంసః పాపకర్మకృత్ ।

త్రయాణామపి లోకానామ్ ఈశ్వరోఽపి న తిష్ఠతి ॥ 29.3 ॥

కర్మ లోకవిరుద్ధం తు కుర్వాణం క్షణదాచర ।

తీక్షణం సర్వజనో హన్తి సర్పం దుష్టమివాగతమ్ ॥ 29.4 ॥

లోభాత్ పాపాని కుర్వాణః కామాద్వా యో న ఋధ్యతే ।

భ్రష్టః పశ్యతి తస్యాన్తం బ్రాహ్మణీ కరకాదివ ॥ 29.5 ॥

వసతో దణ్డకారణ్యే తాపసాన్ ధర్మచారిణః ।

కిన్ను హత్వా మహాభాగాన్ ఫలం ప్రాప్స్యసి రాక్షస ॥ 29.6 ॥

న చిరం పాపకర్మాణః క్రూరా లోకజుగుస్పితాః ।

ఐశ్వర్యం ప్రాప్య తిష్ఠన్తి శీర్ణమూలా ఇవ ద్రుమాః ॥ 29.7 ॥

అవశ్యం లభతే జన్తుః ఫలం పాపస్య కర్మణః ।

ఘోరం పర్యాగతే కాలే ద్రుమాః పుష్పమివార్తవమ్ ॥ 29.8 ॥

న చిరాత్ ప్రాప్యతే లోకే పాపానాం కర్మణాం ఫలమ్ ।

సవిషాణామివాన్నానాం భుక్తానాం క్షణదాచర ॥ 29.9 ॥

పాపమాచరతాం ఘోరం లోకస్యాప్రియమిచ్ఛతామ్ ।

అహమాసాదితో రాజ్ఞా ప్రాణాన్ హన్తుం నిశాచర ॥ 29.10 ॥

అద్య హి త్వాం మయా ముక్తాః శరాః కాఞ్చనభూషణాః ।

విదార్య నిపతిష్యన్తి వల్మీకమివ పన్నగాః ॥ 29.11 ॥

యే త్వయా దణ్డకారణ్యే భక్షితా ధర్మచారిణః ।
తానద్య నిహతస్సంభ్యే ససైన్యోఽనుగమిష్యసి ॥ 29.12 ॥

అద్య త్వాం పతితం బాణైః పశ్యన్తు పరమర్షయః ।
నిరయస్థం విమానస్థాః యే త్వయా హింసితాః పురాః ॥ 29.13 ॥

ప్రహర త్వం యథాకామం కురు యత్నం కులాధమ ।
అద్య తే పాతయిష్యామి శిరస్తాలఫలం యథా ॥ 29.14 ॥

ఏవముక్తస్తు రామేణ క్రుద్ధస్సంరక్తలోచనః ।
ప్రత్యువాచ ఖరో రామం ప్రహసన్ క్రోధమూర్ఛితః ॥ 29.15 ॥

ప్రాకృతాన్ రాక్షసాన్ హత్వా యుద్ధే దశరథాత్మజ ।
ఆత్మనా కథమాత్మానమ్ అప్రశస్యం ప్రశంససి ॥ 29.16 ॥

విక్రాంతా బలవన్తో వా యే భవన్తి నరర్షభాః ।
కథయన్తి న తే కింశ్చిత్ తేజసా స్వేన గర్వితాః ॥ 29.17 ॥

ప్రాకృతాస్త్వకృతాత్మనః లోకే క్షత్రియపాంసనాః ।
నిరర్థకం వికత్థన్తే యథా రామ వికత్థసే ॥ 29.18 ॥

కులం వ్యపదిశన్ వీరః సమరే కోఽభిధాస్యతి ।
మృత్యుకాలే హి సన్ప్రాప్తే స్వయమప్రస్తవే స్తవమ్ ॥ 29.19 ॥

సర్వధైవ లఘుత్వం తే కత్థనేన విదర్శితమ్ ।
సువర్ణప్రతిరూపేణ తస్మేనేవ కుశాగ్నినా ॥ 29.20 ॥

న తు మామిహ తిష్ఠన్తం పశ్యసి త్వం గదాధరమ్ ।
ధరాధరమివాకమ్ప్యం పర్వతం ధాతుభిశ్చితమ్ ॥ 29.21 ॥

పర్యాప్తోఽహం గదాపాణిః హన్తుం ప్రాణాన్ రణే తవ ।
త్రయాణామపి లోకానాం పాశహస్త ఇవాన్తకః ॥ 29.22 ॥

కామే బహ్వాపి వక్తవ్యం త్వయి వక్ష్యామి న త్వహమ్ ।
అన్తం గచ్ఛేద్ధి సవితా యుద్ధవిఘ్నస్తతో భవేత్ ॥ 29.23 ॥

చతుర్దశసహస్రాణి రాక్షసానాం హతాని తే ।
 త్వద్విద్యానాశాత్ కరోమ్యేషః తేషామశ్రుప్రమార్జనమ్ ॥ 29.24 ॥

తతో రుధిరధారాభిః త్వచ్ఛరీరవిమర్దనాత్ ।
 కరిష్యామి బలిం భూమౌ త్వాం హత్వా సర్వరక్షసామ్ ॥

ఇత్యుక్త్వా పరమక్రుద్ధః తాం గదాం పరమాఙ్గదః ।
 ఖరశ్చిక్షేప రామాయ ప్రదీప్తామశనిం యథా ॥ 29.25 ॥

ఖరబాహుప్రముక్తా సా ప్రదీప్తా మహతీ గదా ।
 భస్మ వృక్షాంశ్చ గుల్మాంశ్చ కృత్వాఽ_గాత్తత్సమీపతః ॥ 29.26 ॥

తామాపతన్తిం జ్వలితాం మృత్యుపాశోపమాం గదామ్ ।
 అన్తరిక్షగతాం రామః చిచ్ఛేద బహుధా శరైః ॥ 29.27 ॥

సా వికీర్ణా శరైర్భగ్నా పపాత ధరణీతలే ।
 గదా మన్త్రైషధబలైః వ్యాలీవ వినిపాతితా ॥ 29.28 ॥ (2 సార్లు)

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।
 మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే ఏకోనత్రింశస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే త్రింశస్సర్గః

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।
 మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

భిత్వా తు తాం గదాం బాణైః రాఘవో ధర్మవత్సలః ।
 స్మయమానః ఖరం వాక్యం సంరబ్ధమిదమబ్రవీత్ ॥ 30.1 ॥ (2 సార్లు)

ఏతత్తే బలసర్వస్వం దర్శితం రాక్షసాధమ ।
 శక్తిహీనతరో మత్తః వృథా త్వమవగర్హసి ॥ 30.2 ॥

ఏషా బాణవినిర్భిన్నా గదా భూమితలం గతా ।
 అభిధానప్రగల్భస్య తవ ప్రత్యరిఘాతినీ ॥ 30.3 ॥

యత్ప్రయోక్తం వినష్టానామహమశ్రుప్రమార్జనమ్ ।
రాక్షసానాం కరోమీతి మిథ్యా తదపి తే వచః ॥ 30.4 ॥

నీచస్య క్షుద్రశీలస్య మిథ్యావృత్తస్య రక్షసః ।
ప్రాణానపహరిష్యామి గరుత్మానమృతం యథా ॥ 30.5 ॥

అద్య తే చిన్నకణ్ఠస్య ఫేనబుద్బుదభూషితమ్ ।
విదారితస్య మద్భాణైః మహీ పాస్యతి శోణితమ్ ॥ 30.6 ॥

పాంసురూషితసర్వాఙ్గః ప్రస్తన్యస్తభుజద్వయః ।
స్వస్ప్యసే గాం సమాలిఙ్గ్య దుర్లభాం ప్రమదామివ ॥ 30.7 ॥

ప్రవృద్ధనిద్రే శయితే త్వయి రాక్షసపాంసనే ।
భవిష్యన్త్యశరణ్యానాం శరణ్యా దణ్డకా ఇమే ॥ 30.8 ॥

జనస్థానే హతస్థానే తవ రాక్షస మచ్ఛరైః ।
నిర్భయా విచరిష్యన్తి సర్వతో మునయో వనే ॥ 30.9 ॥

అద్య విప్రసరిష్యన్తి రాక్షసో హతబాన్ధవాః ।
బాష్పార్ద్రవదనా దీనాః భయాదన్యభయావహాః ॥ 30.10 ॥

అద్య శోకరసజ్ఞాస్తాః భవిష్యన్తి నిరర్థకాః ।
అనురూపకులాః పత్వ్యః యాసాం త్వం పతిరీదృశః ॥ 30.11 ॥

న్యశంశ నీచ క్షుద్రాత్మన్ నిత్యం బ్రాహ్మణకణ్ఠక ।
యత్కృతే శక్తితైరగ్నా మునిభిః పాత్యతే హవిః ॥ 30.12 ॥

తమేవమభిసంరబ్ధం బ్రువాణం రాఘవం రణే ।
ఖరో నిర్భర్త్యయామాస రోషాత్థరతరస్వనః ॥ 30.13 ॥

దృఢం ఖల్వవలిష్టోఽసి భయేష్వపి చ నిర్భయః ।
వాచ్యావాచ్యం తతో హి త్వం మృత్యువశ్యో న బుద్ధ్యసే ॥ 30.14 ॥

కాలపాశపరిక్షిప్తాః భవన్తి పురుషా హి యే ।
కార్యాకార్యం న జానన్తి తే నిరస్తషడిన్ద్రియాః ॥ 30.15 ॥

ఏవముక్త్యా తతో రామం సంరుధ్య భ్రుకుటీం తతః ।
 స దదర్శ మహాసాలమ్ అవిదూరే నిశాచరః ।
 రణే ప్రహరణస్యార్థే సర్వతో హ్యవలోకయన్ ॥ 30.16 ॥

స తముత్పాటయామాస సన్దశ్య దశనచ్ఛదమ్ ।
 తం సముత్క్షిప్య బాహుభ్యాం వినద్య చ మహాబలః ॥ 30.17 ॥

రామముద్దిశ్య చిక్షేప హతస్త్వమితి చాబ్రవీత్ ॥ 30.18 ॥

తమాపతన్తం బాణౌఘైః ఛిత్త్వా రామః ప్రతాపవాన్ ।
 రోషమాహారయత్త్రివ్రం నిహన్తుం సమరే ఖరమ్ ॥ 30.19 ॥

జాతస్వేదస్తతో రామః రోషాద్రక్తాన్తలోచనః ।
 నిర్బిభేద సహస్రేణ బాణానాం సమరే ఖరమ్ ॥ 30.20 ॥

తస్య బాణాన్తరాద్రక్తం బహు సుస్రావ ఫేనిలమ్ ।
 గిరేః ప్రస్రవణస్యేవ తోయధారాపరిస్రవః ॥ 30.21 ॥

విహ్వలస్స కృతో బాణైః ఖరో రామేణ సంయుగే ।
 మత్తో రుధిరగన్ధేన తమేవాభ్యద్రవద్రుతమ్ ॥ 30.22 ॥

తమాపతన్తం సంరబ్ధం కృతాస్త్రో రుధిరాఘ్నతమ్ ।
 అపాసర్పత్ ప్రతిపదం కిఞ్చిత్త్వరితవిక్రమః ॥ 30.23 ॥

తతః పావకసఙ్కాశం వధాయ సమరే శరమ్ ।
 ఖరస్య రామో జగ్రాహ బ్రహ్మదణ్డమివాపరమ్ ॥ 30.24 ॥

స తం దత్తం మఘవతా సురరాజేన ధీమతా ।
 సన్దధే చాపి ధర్మాత్మా ముమోచ చ ఖరం ప్రతి ॥ 30.25 ॥

స విముక్తో మహాబాణః నిర్ఘాతసమనిస్వనః ।
 రామేణ ధనురాయమ్య ఖరస్యోరసి చాపతత్ ॥ 30.26 ॥

స పపాత ఖరో భూవౌ దహ్యామానశ్శరాగ్నినా ।
 రుద్రేణేవ వినిర్దగ్ధః శ్వేతారణ్యే యథాన్తకః ॥ 30.27 ॥

స వృత్ర ఇవ వజ్రేణ ఫేనేన నముచిర్యథా ।
బలో వేన్ద్రాశనిహతః నిపపాత హతః ఖరః ॥ 30.28 ॥

తతో రాజర్షయస్సర్వే సజ్గతాః పరమర్షయః ।
సభాజ్య ముదితా రామమ్ ఇదం వచనమబ్రువన్ ॥ 30.29 ॥

ఏతదర్థం మహాతేజాః మహేష్ఠః పాకశాసనః ।
శరభఙ్గాశ్రమం పుణ్యమ్ ఆజగామ పురన్దరః ॥ 30.30 ॥

అనీతస్త్వమిమం దేశమ్ ఉపాయేన మహర్షిభిః ।
ఏషాం వధార్థం క్రూరాణాం రక్షసాం పాపకర్మణామ్ ॥ 30.31 ॥

తదిదం నః కృతం కార్యం త్వయా దశరథాత్మజః ।
సుఖం ధర్మం చరిష్యన్తి దణ్డకేషు మహర్షయః ॥ 30.32 ॥

ఏతస్మిన్నంతరే దేవాః చారణైస్సహ సజ్గతాః ।
దున్దభీంశ్చాభినిఘ్నన్తః పుష్పవర్షం సమన్తతః ।
రామస్యోపరి సంహృష్టాః వవృషుర్విస్మితాస్తదా ॥ 30.33 ॥

అర్ధాధికముహూర్తేన రామేణ నిశితైశ్శరైః ।
చతుర్దశసహస్రాణి రక్షసాం భీమకర్మణామ్ ॥ 30.34 ॥

ఖరదూషణముఖ్యానాం నిహతాని మహాహవే ।
అహో బత మహాత్ కర్మ రామస్య విదితాత్మనః ॥ 30.35 ॥

అహో వీర్యమహో దాక్ష్యం విష్ణోరివ హి దృశ్యతే ।
ఇత్యేవముక్త్యా తే సర్వే యయుర్దేవా యథాగతమ్ ॥ 30.36 ॥

ఏతస్మిన్నంతరే వీరః లక్ష్మణస్సహ సీతయా ।
గిరిదుర్గాద్వినిస్క్రమ్య సంవివేశాశ్రమం సుఖీ ॥ 30.37 ॥

తతో రామస్తు విజయీ పూజ్యమానో మహర్షిభిః ।
ప్రవివేశాశ్రమం వీరో లక్ష్మణేనాభిపూజితః ॥ 30.38 ॥

తం దృష్ట్వా శత్రుహంతారం మహర్షీణాం సుఖావహమ్ ।
బభూవ హృష్టా వైదేహీ భర్తారం పరిషస్వజే ॥ 30.39 ॥

ముదా పరమయా యుక్తా దృష్ట్వా రక్షోగణాన్ హతాన్ ।
రామం చైవావ్యథం దృష్ట్వా తుతోష జనకాత్మజా ॥ 30.40 ॥

తతస్తు తం రాక్షససజ్జమర్దనం, సభాజ్యమానం ముదితైర్మహర్షిభిః ।
పునః పరిష్వజ్య శశిప్రభాననా, బభూవ హృష్టా జనకాత్మజా తదా ॥30.41॥
(2 సార్లు)

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।
మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే త్రింశస్సర్గః॥

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే ఏకత్రింశస్సర్గః

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।
మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

త్వరమాణస్తతో గత్వా జనస్థానాదకమ్పనః ।
ప్రవిశ్య లఙ్కాం వేగేన రావణం వాక్యమబ్రవీత్ ॥ 31.1 ॥ (2 సార్లు)

జనస్థానస్థితా రాజన్ రాక్షసా బహవో హతాః ।
ఖరశ్చ నిహతస్పృహ్యే కథశ్చీదహమాగతః ॥ 31.2 ॥

ఏవముక్తో దశగ్రీవః క్రుద్ధస్సంరక్తలోచనః ।
అకమ్పనమువాచేదం నిర్దహన్నివ చక్షుషా ॥ 31.3 ॥

కేన రమ్యం జనస్థానం హతం మమ పరాసునా ।
కో హి సర్వేషు లోకేషు గతిం చాధిగమిష్యతి ॥ 31.4 ॥

న హి మే విప్రియం కృత్వా శక్యం మఘవతా సుఖమ్ ।
ప్రాప్తుం వైశ్రవణేనాపి న యమేన న విష్ణునా ॥ 31.5 ॥

కాలస్య చాప్యహం కాలః దహేయమపి పావకమ్ ।
మృత్యుం మరణధర్మేణ సంయోజయితుముత్సహే ॥ 31.6 ॥

దహేయమపి సంక్రుద్ధః తేజసాదిత్యపావకౌ ।
వాతస్య తరసా వేగం నిహన్తుమహముత్సహే ॥ 31.7 ॥

తథా క్రుద్ధం దశగ్రీవం కృతాజ్ఞలిరకమ్పనః ।
భయాత్ సన్నిగ్ధయా వాచా రావణం యాచతేఽభయమ్ ॥ 31.8 ॥

దశగ్రీవోఽభయం తస్మై ప్రదదౌ రక్షసాం వరః ।
స విశ్రబ్ధోఽబ్రవీద్వాక్యమ్ అసన్నిగ్ధమకమ్పనః ॥ 31.9 ॥

పుత్రో దశరథస్యాస్తి సింహసంహననో యువా ।
రామో నామ వృషస్కంధః వృత్తాయతమహాభుజః ॥ 31.10 ॥

వీరః పృథుయశాః శ్రీమాన్ అతుల్యబలవిక్రమః ।
హతం తేన జనస్థానం ఖరశ్చ సహదూషణః ॥ 31.11 ॥

అకమ్పనవచః శ్రుత్వా రావణో రాక్షసాధిపః ।
నాగేంద్ర ఇవ నిఃశ్వస్య వచనం చేదమబ్రవీత్ ॥ 31.12 ॥

స సురేంద్రేణ సంయుక్తః రామస్సర్వామరైస్సహ ।
ఉపయాతో జనస్థానం బ్రూహి కచ్ఛిదకమ్పన ॥ 31.13 ॥

రావణస్య పునర్వాక్యం నిశమ్య తదకమ్పనః ।
ఆచచక్షే బలం తస్య విక్రమం చ మహాత్మనః ॥ 31.14 ॥

రామో నామ మహాతేజాః శ్రేష్ఠస్సర్వధనుష్మతామ్ ।
దివ్యాస్త్రగుణసమ్పన్నః పురన్దరసమో యుధి ॥ 31.15 ॥

తస్యానురూపో బలవాన్ రక్షాక్షో దున్దుభిస్వనః ।
కనీయాన్ లక్ష్మణో నామ భ్రాతా శశినిభాననః ॥ 31.16 ॥

స తేన సహ సంయుక్తః పావకేనానిలో యథా ।
శ్రీమాన్ రాజవరస్తేన జనస్థానం నిపాతితమ్ ॥ 31.17 ॥

నైవ దేవా మహాత్మానః నాత్ర కార్యా విచారణా ॥ 31.18 ॥

శరా రామేణ తూత్స్పృష్టాః రుక్మపుణ్ణాః పతత్త్రిణః ।
సర్పాః పశ్చాననా భూత్వా భక్షయన్తి స్మ రాక్షసాన్ ॥ 31.19 ॥

యేన యేన చ గచ్ఛన్తి రాక్షసా భయకర్పితాః ।
తేన తేన స్మ పశ్యన్తి రామమేవాగ్రతః స్థితమ్ ।
ఇత్థం వినాశితం తేన జనస్థానం తవానఘ ॥ 31.20 ॥

అకమ్పనవచశ్రుత్వా రావణో వాక్యమబ్రవీత్ ।
జనస్థానం గమిష్యామి హస్తం రామం సలక్షణమ్ ॥ 31.21 ॥

అథైవముక్తే వచనే ప్రోవాచేదమకమ్పనః ।
శృణు రాజన్ యథావృత్తం రామస్య బలపౌరుషమ్ ॥ 31.22 ॥

అసాధ్యః కుపితో రామః విక్రమేణ మహాయశాః ।
ఆపగాయాస్సుపూర్ణాయాః వేగం పరిహరేచ్ఛరైః ॥ 31.23 ॥

సతారాగ్రహనక్షత్రం నభశ్చాప్యవసాదయేత్ ।
అసౌ రామస్తు మజ్జన్తిం శ్రీమానభ్యుద్ధరేన్మహీమ్ ॥ 31.24 ॥

భిత్త్వా వేలాం సముద్రస్య లోకానాప్లావయేద్విభుః ।
వేగం వాపి సముద్రస్య వాయుం వా విధమేచ్ఛరైః ॥ 31.25 ॥

సంహృత్య వా పునర్లోకాన్ విక్రమేణ మహాయశాః ।
శక్తస్య పురుషవ్యాఘ్రుః స్రష్టుం పునరపి ప్రజాః ॥ 31.26 ॥

న హి రామో దశగ్రీవ శక్యో జేతుం త్వయా యుధి ।
రక్షసాం వాపి లోకేన స్వర్గః పాపజనైరివ ॥ 31.27 ॥

న తం వధ్యమహం మన్యే సర్వైర్దేవాసురైరపి ।
అయం తస్య వధోపాయః తం మమైకమనాః శృణు ॥ 31.28 ॥

భార్యా తస్యోత్తమా లోకే సీతా నామ సుమధ్యమా ।
శ్యామా సమవిభక్తాక్షీ స్త్రీరత్నం రత్నభూషితా ॥ 31.29 ॥

వైవ దేవీ న గన్ధర్వీ నాస్పరా నాపి దానవీ ।
తుల్యా సీమన్తినీ తస్యాః మానుషీషు కుతో భవేత్ ॥ 31.30 ॥

తస్యాపహరభార్యాం త్వం ప్రమథ్య తు మహావనే ।
సీతయా రహితః కామీ రామో హాస్యతి జీవితమ్ ॥ 31.31 ॥

అరోచయత తద్వాక్యం రావణో రాక్షసాధిపః ।
చిన్తయిత్వా మహాబాహుః అకమ్పనమువాచ హ ॥ 31.32 ॥

బాధం కాల్యం గమిష్యామి హ్యేకస్సారథినా సహ ।
ఆనయిష్యామి వైదేహీమ్ ఇమాం హృష్టో మహాపురీమ్ ॥ 31.33 ॥

అధైవముక్త్యా ప్రయయా ఖరయుక్తేన రావణః ।
రథేనాదిత్యవర్ణేన దిశస్సర్వాః ప్రకాశయన్ ॥ 31.34 ॥

సరథో రాక్షసేన్ద్రస్య నక్షత్రపథగో మహాన్ ।
సశ్చార్యమాణశ్శుశుభే జలదే చన్ద్రమా ఇవ ॥ 31.35 ॥

స మారీచాశ్రమం ప్రాప్య తాటకేయముపాగమత్ ।
మారీచేనార్చితో రాజా భక్ష్వభోజ్యైరమానుషైః ॥ 31.36 ॥

తం స్వయం పూజయిత్వా తు ఆసనేనోదకేన చ ।
అర్థోపహితయా వాచా మారీచో వాక్యమబ్రవీత్ ॥ 31.37 ॥

కచ్ఛిత్ సుకుశలం రాజన్ లోకానాం రాక్షసేశ్వర ।
ఆశక్యే నాథ జానే త్వం యతస్తూర్ణమిహాగతః ॥ 31.38 ॥

ఏవ ముక్తో మహాతేజాః మారీచేన స రావణః ।
తతః పశ్చాదిదం వాక్యమ్ అబ్రవీద్వాక్యకోవిదః ॥ 31.39 ॥

ఆరక్షో మే హతస్తాత రామేణాక్లిష్టకర్మణా ।
జనస్థానమవధ్యం తత్ పర్వం యుధి నిపాతితమ్ ।
తస్య మే కురు సాచివ్యం తస్య భార్యాపహారణే ॥ 31.40 ॥

రాక్షసేన్ద్రవచశ్రుత్వా మారీచో వాక్యమబ్రవీత్ ॥ 31.41 ॥
ఆఖ్యాతా కేన సీతా సా మిత్రరూపేణ శత్రుణా ।

త్వయా రాక్షసశార్దూల కో న నన్దతి నిన్దితః ।
సీతామిహానయస్వేతి కో బ్రవీతి బ్రవీహి మే ॥ 31.42 ॥

రక్షో లోకస్య సర్వస్య కః శృగ్గం ఛేత్తుమిచ్ఛతి ।
ప్రోత్సాహయతి కశ్చిత్త్వాం స హి శత్రురసంశయః ॥ 31.43 ॥

ఆశీవిషముఖాద్దంష్ట్రామ్ ఉద్ధర్తుం చేచ్ఛతి త్వయా ।
కర్మణా తేన కేనాసి కా పథం ప్రతిపాదితః ॥ 31.44 ॥

సుఖసుప్తస్య తే రాజన్ ప్రహృతం కేన మూర్ధని || 31.45 ||

విశుద్ధవంశాభిజనాగ్రహస్తః, తేజోమదస్సంస్థితదోర్విషాణః ।

ఉదీక్షితుం రావణ నేహ యుక్తః, స సంయుగే రాఘవగన్ధహస్తీ || 31.46 ||

అసౌ రణాన్తస్థితిసంధివాలః, విదగ్ధరక్షో మృగహో నృసింహః ।

సుప్తస్యయా బోధయితుం న యుక్తః, శరాఙ్గపూర్ణో నిశితాసిదంష్ట్రః

|| 31.47 ||

చాపావహారే భుజవేగపజ్కే, శరోర్మిమాలే సుమహాహవౌఘే ।

న రామపాతాలముఖేఽతిఘోరే ప్రస్కన్ధితుం రాక్షసరాజయుక్తమ్ ||

|| 31.48 ||

ప్రసీద లజ్కేశ్వర రాక్షసేన్ద్ర, లఙ్కాం ప్రసన్నో భవ సాధు గచ్ఛ ।

త్వం స్వేషు దారేషు రమస్వ నిత్యం రామః సభార్యో రమాతాం వనేషు ||

|| 31.49 ||

ఏవముక్తో దశగ్రీవః మారీచేన స రావణః ।

న్యవర్తత పురీం లఙ్కాం వివేశ చ గృహోత్తమమ్ || 31.50 || (2 సార్లు)

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।

మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ||

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే ఏకత్రింశస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే ద్వాత్రింశస్సర్గః

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।

మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ||

తతశ్చూర్పణఖా దృష్ట్వా సహస్రాణి చతుర్దశ ।

హతాన్యేకేన రామేణ రక్షసాం భీమకర్మణామ్ || 32.1 || (2 సార్లు)

దూషణం చ ఖరం చైవ హతం త్రిశిరసా సహ ।

దృష్ట్వా పునర్మహానాదం ననాద జలదో యథా || 32.2 ||

సా దృష్ట్వా కర్మ రామస్య కృతమన్వయైః సుదుష్కరమ్ ।
జగామ పరమోద్విగ్నా లజ్కాం రావణపాలితామ్ ॥ 32.3 ॥

సా దదర్శ విమానాగ్రే రావణం దీప్తతేజసమ్ ।
ఉపోపవిష్టం సచివైః మరుద్భిరివ వాసవమ్ ॥ 32.4 ॥

ఆసీనం సూర్యసజ్కాశే కాశ్చనే పరమాసనే ।
రుక్మవేదిగతం ప్రాజ్యం జ్వలంతమివ పావకమ్ ॥ 32.5 ॥

దేవగన్ధర్వభూతానామ్ ఋషీణాం చ మహాత్మనామ్ ।
అజేయం సమరే శూరం వ్యాత్తాననమివాంతకమ్ ॥ 32.6 ॥

దేవసురవిమర్దేషు వజ్రాశనికృతవ్రణమ్ ।
ఐరావతవిషాణాగ్రైః ఉద్భ్రష్టకిణవక్షసమ్ ॥ 32.7 ॥

వింశద్భుజం దశగ్రీవం దర్శనీయపరిచ్ఛదమ్ ।
విశాలవక్షసం వీరం రాజలక్షణశోభితమ్ ॥ 32.8 ॥

స్నిగ్ధవైడూర్యసజ్కాశం తప్తకాశ్చనకుణ్డలమ్ ।
సుభుజం శుక్లదశనం మహాస్యం పర్వతోపమమ్ ॥ 32.9 ॥

విష్ణుచక్రనిపాతైశ్చ శతకో దేవసంయుగే ।
అన్వైశ్చస్త్రప్రహారైశ్చ మహాయుద్ధేషు తాడితమ్ ॥ 32.10 ॥

ఆహతాఙ్గం సమస్తైశ్చ దేవప్రహరణైస్తథా ।
అక్షోభ్యాణాం సముద్రాణాం క్షోభణం క్షిప్రకారిణమ్ ॥ 32.11 ॥

క్షేప్తారం పర్వతేన్ద్రాణాం సురాణాం చ ప్రమర్దనమ్ ।
ఉచ్ఛేత్తారం చ ధర్మాణాం పరదారాభిమర్శనమ్ ॥ 32.12 ॥

సర్వదివ్యాస్త్రయోక్తారం యజ్ఞవిఘ్నకరం సదా ।
పురీం భోగవతీం ప్రాప్య పరాజిత్య చ వాసుకిమ్ ॥ 32.13 ॥

తక్షకస్య ప్రియాం భార్యాం పరాజిత్య జహార యః ।
కైలాసపర్వతం గత్వా విజిత్య నరవాహనమ్ ॥ 32.14 ॥

విమానం పుష్పకం తస్య కామగం వై జహోర యః ।
వనం చైత్రరథం దివ్యం నలినీం నన్దనం వనమ్ ॥ 32.15 ॥

వినాశయతి యః క్రోధాత్ దేవోద్యానాని వీర్యవాన్ ।
చన్ద్రసూర్యౌ మహాభాగౌ ఉత్తిష్ఠంతా పరన్తపౌ ॥ 32.16 ॥

నివారయతి బాహుభ్యాం యశ్చైలశిఖరోపమః ।
దశవర్షసహస్రాణి తపస్తప్త్యా మహావనే ॥ 32.17 ॥

పురా స్వయంబువే ధీరః శిరాంస్యుపజహోర యః ।
దేవదానవగన్ధర్వపిశాచపతగోరగైః ॥ 32.18 ॥

అభయం యస్య సజ్జామే మృత్యుతో మానుషాదృతే ।
మన్తైరభిష్టుతం పుణ్యమ్ అధ్వరేషు ద్విజాతిభిః ॥ 32.19 ॥

హవిర్ధానేషు యః సోమమ్ ఉపహన్తి మహాబలః ।
ఆప్తయజ్ఞహరం క్రూరం బ్రహ్మఘ్నం దుష్టచారిణమ్ ॥ 32.20 ॥

కర్కశం నిరనుక్రోశం ప్రజానామహితే రతమ్ ।
రావణం సర్వభూతానాం సర్వలోకభయావహమ్ ।
రాక్షసీ బ్రాతరం శూరం సా దదర్శ మహాబలమ్ ॥ 32.21 ॥

తం దివ్యవస్త్రాభరణం దివ్యమాల్యోపశోభితమ్ ।
ఆసనే సూపవిష్టం చ కాలకాలమివోద్యతమ్ ॥ 32.22 ॥

రాక్షసేన్ద్రం మహాభాగం పౌలస్త్యకులనన్దనమ్ ।
రావణం శత్రుహన్తారం మన్త్రిభిః పరివారితమ్ ॥ 32.23 ॥

అభిగమ్యాబ్రవీద్వాక్యం రాక్షసీ భయవిహ్వలా ॥ 32.24 ॥

తమబ్రవీద్దీప్తవిశాలలోచనం, ప్రదర్శయిత్వా భయమోహమూర్ఛితా ।
సుదారుణం వాక్యమభీతచారిణీ, మహాత్మనా శూర్పణఖా విరూపితా ॥

॥ 32.25 ॥ (2 సార్లు)

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।

మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే ద్వాత్రింశస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే త్రయస్త్రింశస్సర్గః

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।

మునివేషధరం ధ్యామేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

తతశ్శూర్పణఖా దీనా రావణం లోకరావణమ్ ।

అమాత్యమధ్యే సంక్రుద్ధా పరుషం వాక్యమబ్రవీత్ ॥ 33.1 ॥ (2 సార్లు)

ప్రమత్తః కామభోగేషు ప్వైరవృత్తో నిరఙ్కుశః ।

సముత్పన్నం భయం ఘోరం బోద్ధవ్యం నావబుద్ధ్యసే ॥ 33.2 ॥

సక్తం గ్రామ్యేషు భోగేషు కామవృత్తం మహీపతిమ్ ।

లుబ్ధం న బహుమన్యన్తే శ్మశానాగ్నిమివ ప్రజాః ॥ 33.3 ॥

స్వయం కార్యాణి యః కాలే నానుతిష్ఠతి పార్థివః ।

స తు వై సహ రాజ్యేన తైశ్చ కార్యైర్వినశ్యతి ॥ 33.4 ॥

అయుక్తచారం దుర్దర్శమ్ అస్వాధీనం నరాధిపమ్ ।

వర్జయన్తి నరా దూరాతే నదీపఙ్కుమివ ద్విపాః ॥ 33.5 ॥

యే న రక్షన్తి విషయమ్ అస్వాధీనా నరాధిపాః ।

తే న వృద్ధ్యా ప్రకాశన్తే గిరయః సాగరే యథా ॥ 33.6 ॥

ఆత్మవద్భిర్విగృహ్య త్వం దేవగన్ధర్వదానవైః ।

అయుక్తచారశ్చపలః కథం రాజా భవిష్యసి ॥ 33.7 ॥

త్వం తు బాలస్వభావశ్చ బుద్ధిహీనశ్చ రాక్షస ।

జ్ఞాతవ్యం తు న జానీషే కథం రాజా భవిష్యసి ॥ 33.8 ॥

యేషాం చారశ్చ కోశశ్చ నయశ్చ జయతాం వర ।

అస్వాధీనా నరేన్ద్రాణాం ప్రాకృతైస్తే జనైస్సమాః ॥ 33.9 ॥

యస్మాత్ పశ్యన్తి దూరస్థాన్ సర్వానర్థాన్నరాధిపాః ।

చారేణ తస్మాదుచ్యన్తే రాజానో దీర్ఘచక్షుషః ॥ 33.10 ॥

అయుక్తచారం మన్యే త్వాం ప్రాకృతైస్సచివైర్వృతమ్ ।

స్వజనం తు జనస్థానం హతం యో నావబుద్ధ్యసే ॥ 33.11 ॥

చతుర్దశ సహస్రాణి రక్షసాం క్రూరకర్మణామ్ ।
హతాన్యేకేన రామేణ ఖరశ్చ సహదూషణాః ॥ 33.12 ॥

ఋషీణామభయం దత్తం కృతక్షేమాశ్చ దణ్డకాః ।
ధర్షితం చ జనస్థానం రామేణాక్లిష్టకర్మణా ॥ 33.13 ॥

త్వం తు లుబ్ధః ప్రమత్తశ్చ పరాధీనశ్చ రావణ ।
విషయే స్వే సముత్పన్నం భయం యో నావబుద్ధ్యసే ॥ 33.14 ॥

తీక్ష్ణమల్పప్రదాతారం ప్రమత్తం గర్వితం శతమ్ ।
వ్యసనే సర్వభూతాని నాభిధావంతి పార్థివమ్ ॥ 33.15 ॥

అతిమానినమగ్రాహ్యమ్ ఆత్మసమ్భవితం నరమ్ ।
క్రోధినం వ్యసనే హంతి స్వజనోఽపి మహీపతిమ్ ॥ 33.16 ॥

నానుతిష్ఠతి కార్యాణి భయేషు న బిభేతి చ ।
క్షీప్రం రాజ్యాచ్ఛ్చ్యుతో దీనః తృణైస్తుల్యో భవిష్యతి ॥ 33.17 ॥

శుష్టుః కాష్టైర్భవేత్ కార్యం లోష్టైరపి చ పాంసుభిః ।
న తు స్థానాత్ పరిభ్రష్టైః కార్యం స్యాద్వసుధాధిపైః ॥ 33.18 ॥

ఉపభుక్తం యథా వాసః స్రజో వా మృదితా యథా ।
ఏవం రాజ్యాత్ పరిభ్రష్టః సమర్థోఽపి నిరర్థకః ॥ 33.19 ॥

అప్రమత్తశ్చ యో రాజా సర్వజ్ఞో విజితేంద్రియః ।
కృతజ్ఞో ధర్మశీలశ్చ స రాజా తిష్ఠతే చిరమ్ ॥ 33.20 ॥

నయనాభ్యాం ప్రసుప్తోఽపి జాగర్తి నయచక్షుషా ।
వ్యక్తక్రోధప్రసాదశ్చ స రాజా పూజ్యతే జనైః ॥ 33.21 ॥

త్వం తు రావణ దుర్బుద్ధిః గుణైరేతైర్వివర్షితః ।
యస్య తే విదితశ్చారైః రక్షసాం సుమహాన్ వధః ॥ 33.22 ॥

పరావమంతా విషయేషు సజ్గతః, న దేశకాలప్రవిభాగతత్త్వవిత్ ।
అయుక్తబుద్ధిర్గుణదోషనిశ్చయే, విపన్నరాజ్యో న చిరాద్విపత్స్యసే ॥33.23॥

ఇతి స్వదోషాన్ పరికీర్తితాంస్తయా, సమీక్ష్య బుద్ధ్యా క్షణదాచరేశ్వరః ।
 ధనేన దర్పేణ బలేన చాన్వితః, విచింతయామాస చిరం స రావణః ॥33.24॥
 (2 సార్లు)

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।
 మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే త్రయస్తింశస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే చతుస్తింశస్సర్గః

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।
 మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

తతశ్చూర్పణఖాం క్రుద్ధాం బ్రువన్తిం పరుషం వచః ।
 అమాత్యమధ్యే సంక్రుద్ధః పరిపప్రచ్ఛ రావణః ॥ 34.1 ॥ (2 సార్లు)

కశ్చ రామః కథం వీర్యః కిం రూపః కిం పరాక్రమః ।
 కిమర్థం దణ్ణకారణ్యం ప్రవిష్టః స దురాసదమ్ ॥ 34.2 ॥

ఆయుధం కింఞ్చ రామస్య నిహతా యేన రాక్షసాః ।
 ఖరశ్చ నిహతస్పృఙ్ఘ్యే దూషణస్త్రిశిరాస్తథా ॥ 34.3 ॥

ఇత్యుక్తా రాక్షసేన్ద్రేణ రాక్షసీ క్రోధమూర్ఛితా ।
 తతో రామం యథాతత్త్వమ్ ఆఖ్యాతుముపచక్రమే ॥ 34.4 ॥

దీర్ఘబాహుర్విశాలాక్షః చీరకృష్ణాజినాంబురః ।
 కన్దర్పసమరూపశ్చ రామో దశరథాత్మజః ॥ 34.5 ॥

శక్రచాపనిభం చాపం వికృష్య కనకాఙ్గదమ్ ।
 దీప్తాన్ క్షిపతి నారాచాన్ సర్పానివ మహావిషాన్ ॥ 34.6 ॥

నాదదానం శరాన్ ఘోరాన్ న ముఞ్చన్తం శిలీముఖాన్ ।
 న కార్ముకం వికర్షన్తం రామం పశ్యామి సంయుగే ॥ 34.7 ॥

హన్యమానం తు తత్సైన్యం పశ్యామి శరవృష్టిభిః ।
 ఇన్ద్రేణోవోత్తమం సస్యమ్ ఆహతం త్వశ్మవృష్టిభిః ॥ 34.8 ॥

రక్షసాం భీమరూపాణాం సహస్రాణి చతుర్దశ ।
నిహతాని శరైస్తీక్షణైః తేనైకేన పదాతినా ॥ 34.9 ॥

అర్ధాధికముహూర్తేన ఖరశ్చ సహదూషణః ।
ఋషీణామభయం దత్తం కృతక్షేమాశ్చ దణ్డకాః ॥ 34.10 ॥

ఏకా కథశ్చిన్ముక్తాఽహం పరిభూయ మహాత్మనా ।
స్త్రీవధం శఙ్కమానేన రామేణ విదితాత్మనా ॥ 34.11 ॥

భ్రాతా చాస్య మహాతేజాః గుణతస్తుల్యవిక్రమః ।
అనురక్తశ్చ భక్తశ్చ లక్ష్మణో నామ వీర్యవాన్ ॥ 34.12 ॥

అమర్షీ దుర్జయో జేతా విక్రాంతో బుద్ధిమాన్ బలీ ।
రామస్య దక్షిణో బాహుః నిత్యం ప్రాణో బహిశ్చరః ॥ 34.13 ॥

రామస్య తు విశాలాక్షీ పూర్ణేన్దుసదృశాననా ।
ధర్మపత్ని ప్రియా భర్తుః నిత్యం ప్రియహితే రతా ॥ 34.14 ॥

సా సుకేశీ సునాసోరుః సురూపా చ యశస్వినీ ।
దేవతేవ వనస్యాస్య రాజతే శ్రీరివాపరా ॥ 34.15 ॥

తప్తకాశ్చనవర్ణాభా రక్తతుంగునఖీ శుభా ।
సీతా నామ వరారోహా వైదేహీ తనుమధ్యమా ॥ 34.16 ॥

వైవ దేవీ న గన్ధర్వీ న యక్షీ న చ కిన్నరీ ।
వైవం రూపా మయా నారీ దృష్టపూర్వా మహీతలే ॥ 34.17 ॥

యస్య సీతా భవేద్భార్యా యం చ హృష్టా పరిష్వజేత్ ।
అతిజీవేత్ స సర్వేషు లోకేష్వపి పురన్దరాత్ ॥ 34.18 ॥

సా సుశీలా వపుఃశ్లాఘ్యా రూపేణాప్రతిమా భువి ।
తవానురూపా భార్యా స్యాత్ త్వం చ తస్యాస్తథా పతిః ॥ 34.19 ॥

తాం తు విస్తీర్ణజఘనాం పీనశ్రోణీ పయోధరామ్ ।
భార్యార్థే చ తవానేతుమ్ ఉద్యతాహం వరాననామ్ ।
విరూపితాస్మి క్రూరేణ లక్ష్మణేన మహాభుజ ॥ 34.20 ॥

తాం తు దృష్ట్వాద్య వైదేహీం పూర్ణచంద్రనిభాననామ్ ।
మన్మథస్య శరాణాం వై త్వం విధేయో భవిష్యసి ॥ 34.21 ॥

యది తస్యామభిప్రాయః భార్యార్థే తవ జాయతే ।
శీఘ్రముద్రియతాం పాదః జయార్థమిహ దక్షిణః ॥ 34.22 ॥

కురు ప్రియం తథా తేషాం రక్షసాం రాక్షసేశ్వర ।
వధాత్తస్య నృశంసస్య రామస్యాశ్రమవాసినః ॥ 34.23 ॥

తం శరైర్నిశితైర్లత్వా లక్ష్మణం చ మహారథమ్ ।
హతనాథాం సుఖం సీతాం యథావదుపభోక్ష్యసి ॥ 34.24 ॥

రోచతే యది తే వాక్యం మమైతద్రాక్షసేశ్వర ।
క్రియతాం నిర్విశజ్కేన వచనం మమ రావణ ॥ 34.25 ॥

విజ్ఞాయేహాత్మశక్తిం చ హ్రీయతామబలా బలాత్ ।
సీతా సర్వానవద్యాజ్ఞీ భార్యార్థే రాక్షసేశ్వర ॥ 34.26 ॥

నిశమ్య రామేణ శరైరజిహ్మగైః
హతాన్ జనస్థానగతాన్నిశాచరాన్ ।
ఖరం చ బుధ్వా నిహతం చ దూషణం,
త్వమత్ర కృత్యం ప్రతిపత్తుమర్హసి ॥ 34.27 ॥ (2 సార్లు)

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।
మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే చతుస్త్రింశస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే పంచాత్రింశస్సర్గః

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।
మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

తతశ్చూర్పణఖావాక్యం తచ్ఛ్రుత్వా రోమహర్షణమ్ ।
సచివానభ్యనుజ్ఞాయ కార్యం బుధ్వా జగామ సః ॥ 35.1 ॥ (2 సార్లు)

తత్కార్యమనుగమ్యాథ యథావదుపలభ్య చ ।
దోషాణాం చ గుణానాం చ సప్రసాధార్య బలాబలమ్ ॥ 35.2 ॥

ఇతి కర్తవ్యమిత్యేవ కృత్వా నిశ్చయమాత్మనః ।
స్థిరబుద్ధిస్తతో రమ్యాం యానశాలాం జగామ హ ॥ 35.3 ॥

యానశాలాం తతో గత్వా ప్రచ్ఛన్నో రాక్షసాధిపః ।
సూతం సశ్చోదయామాస రథః సంయోజ్యతామితి ॥ 35.4 ॥

ఏవముక్తః క్షణేనైవ సారథిర్లఘువిక్రమః ।
రథం సంయోజయామాస తస్యాభిమతముత్తమమ్ ॥ 35.5 ॥

కాఞ్చనం రథమాస్థాయ కామగం రత్నభూషితమ్ ।
పిశాచవదనైర్యుక్తం ఖరైః కాఞ్చనభూషణైః ॥ 35.6 ॥

మేఘప్రతిమనాదేన స తేన ధనదానుజః ।
రాక్షసాధిపతిశ్రీమాన్ యయా నదనదీపతిమ్ ॥ 35.7 ॥

స శ్వేతవాలవ్యజనః శ్వేతచ్ఛత్రో దశాననః ।
స్నిగ్ధవైడూర్యసజ్గాః తప్తకాఞ్చనకుణ్డలః ॥ 35.8 ॥

వింశద్భుజో దశగ్రీవః దర్శనీయపరిచ్ఛదః ।
త్రిదశారిర్మునీన్ద్రఘ్నః దశశీర్ష ఇవాద్రిరాట్ ॥ 35.9 ॥

కామగం రథమాస్థాయ శుశుభే రాక్షసేశ్వరః ।
విద్యున్మణ్డలవాన్ మేఘః సబలాక ఇవామ్బరే ॥ 35.10 ॥

సశైలం సాగరానూపం వీర్యవానవలోకయన్ ।
నానాపుష్పఫలైర్ఘ్నైః అనుకీర్ణం సహస్రశః ॥ 35.11 ॥

శీతమగ్గల తోయాభిః పద్మినీభిస్సమంతతః ।
విశాలైరాశ్రమపదైః వేదిమద్భిస్సమావృతమ్ ॥ 35.12 ॥

కదల్యాఢకిసమ్బాధం నాలికేరోపశోభితమ్ ।
సాలైస్తాలైస్తమాల్లైశ్చ పుష్పితైస్తరుభిర్వృతమ్ ॥ 35.13 ॥

నాగైస్సుపర్ణైర్గన్ధర్వైః కిన్నరైశ్చ సహస్రశః ।
అజైర్వైఖానసైర్మాషైః వాలఖిల్యైర్మరీచిషైః ॥ 35.14 ॥

అత్యన్తనియతాహారైః శోభితం పరమర్షిభిః ।
జితకామైశ్చ సిద్ధైశ్చ చారణైరుపశోభితమ్ ॥ 35.15 ॥

దివ్యాభరణమాల్యాభిః దివ్యరూపాభిరావృతమ్ ।
క్రీడారతివిధిజ్ఞాభిః అస్పరోభిస్సహస్రశః ॥ 35.16 ॥

సేవితం దేవపత్నీభిః శ్రీమతీభిశ్చియా వృతమ్ ।
దేవదానవసంఘైశ్చ చరితం త్వమృతాశిభిః ॥ 35.17 ॥

హంసక్రౌఞ్చుప్లవాకీర్ణం సారసైస్సంప్రణాదితమ్ ।
వైడూర్యప్రస్తరం రమ్యం స్నిగ్ధం సాగరతేజసా ॥ 35.18 ॥

పాణ్డరాణి విశాలాని దివ్యమాల్యయుతాని చ ।
తూర్యగీతాభిజుష్టాని విమానాని సమన్తతః ॥ 35.19 ॥

తపసా జితలోకానాం కామగాన్యభిసమ్పతన్ ।
గన్ధర్వాస్పరసశ్చైవ దదర్శ ధనదానుజః ॥ 35.20 ॥

నిర్యాసరసమూలాలానాం చన్దనానాం సహస్రశః ।
వనాని పశ్యన్ సౌమ్యాని ధ్రుణతృప్తికరాణి చ ॥ 35.21 ॥

అగరూణాం చ ముఖ్యానాం వనాన్యుపవనాని చ ।
తక్కోలానాం చ జాత్యానాం ఫలానాం చ సుగన్ధినామ్ ॥ 35.22 ॥

పుష్పాణి చ తమాలస్య గుల్మాని మరిచస్య చ ।
ముక్తానాం చ సమూహాని శుష్యమాణాని తీరతః ॥ 35.23 ॥

శఙ్ఖానాం ప్రస్తరం చైవ ప్రవాలనిచయం తథా ।
కాఞ్చనాని చ శైలాని రాజతాని చ సర్వశః ॥ 35.24 ॥

ప్రప్రవాణి మనోజ్ఞాని ప్రసన్నాని హ్రదాని చ ।
ధనధాన్యోపపన్నాని స్త్రీరత్నైః శోభితాని చ ॥ 35.25 ॥

హస్త్యశ్వరథగాఢాని నగరాణ్యవలోకయన్ ।

తం సమం సర్వతస్త్విగ్ధం మృదుసంస్పర్శమారుతమ్ ।

అనూపం సిన్ధురాజస్య దదర్శ త్రిదివోపమమ్ ॥ 35.26 ॥

తత్రాపశ్యత్స మేఘాభం న్యగ్రోధమృషిభిర్వృతమ్ ।

సమంతాద్యస్య తాశ్శాఖాః శతయోజనమాయతాః ॥ 35.27 ॥

యస్య హస్తినమాదాయ మహాకాయం చ కచ్ఛపమ్ ।

భక్షార్థం గరుడసశ్శాఖామ్ ఆజగామ మహాబలః ॥ 35.28 ॥

తస్య తాం సహసా శాఖాం భారేణ పతగోత్తమః ।

సుపర్ణః పర్ణబహులాం బభజ్జ చ మహాబలః ॥ 35.29 ॥

తత్ర వైఖానసా మాషాః వాలఖిల్యా మరీచిపాః ।

అజా బభూవుర్ధూన్రూశ్చ సజ్గతాః పరమర్షయః ॥ 35.30 ॥

తేషాం దయార్థం గరుడః తాం శాఖాం శతయోజనామ్ ।

జగామాదాయ వేగేన తా చోభా గజకచ్ఛపా ॥ 35.31 ॥

ఏకపాదేన ధర్మాత్మా భక్షయిత్వా తదామిషమ్ ।

నిషాదవిషయం హత్వా శాఖయా పతగోత్తమః ॥ 35.32 ॥

ప్రహర్షమతులం లేభే మోక్షయిత్వా మహామునీన్ ॥ 35.33 ॥

స తేనైవ ప్రహర్షేణ ద్విగుణీకృతవిక్రమః ।

అమృతానయనార్థం వై చకార మతిమాన్ మతిమ్ ॥ 35.34 ॥

అయోజాలాని నిర్మథ్య భిత్త్వా రత్నమయం గృహమ్ ।

మహేన్ద్రభవనాద్గుప్తమ్ ఆజహారామృతం తతః ॥ 35.35 ॥

తం మహర్షిగణైర్బుష్టం సుపర్ణ కృతలక్షణమ్ ।

నామ్నా సుభద్రం న్యగ్రోధం దదర్శ ధనదానుజః ॥ 35.36 ॥

తం తు గత్వా పరం పారం సముద్రస్య నదీపతేః ।

దదర్శాశ్రమమేకాన్తే రమ్యే పుణ్యే వనాన్తరే ॥ 35.37 ॥

తత్ర కృష్ణాజినధరం జటావల్కలధారిణమ్ ।
దదర్శ నియతాహారం మారీచం నామ రాక్షసమ్ ॥ 35.38 ॥

స రావణస్సమాగమ్య విధివత్తేన రక్షసా ।
మారీచేనార్చితో రాజా సర్వకామైరమానుషైః ॥ 35.39 ॥

తం స్వయా పూజయిత్వా తు భోజనేనోదకేన చ ।
అర్థోపహితయా నాచా మారీచో వాక్యమబ్రవీత్ ॥ 35.40 ॥

కచ్ఛిత్ సుకుశలం రాజన్ లజ్కాయాం రాక్షసేశ్వర ।
కేనార్థేన పునస్త్యం వై తూర్ణమేవమిహోగతః ॥ 35.41 ॥

ఏవముక్తో మహాతేజాః మారీచేన స రావణః ।
తం తు పశ్చాదిదం వాక్యమ్ అబ్రవీద్వాక్యకోవిదః ॥ 35.42 ॥ (2 సార్లు)

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।
మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే పంచత్తింశస్సర్గః ॥

అథ షట్తింశస్సర్గః

మారీచ శ్రూయతాం తాత వచనం మమ భాషతః ।
ఆర్తోఽస్మి మమ చార్తస్య భవాన్ హి పరమా గతిః ॥ 36.1 ॥

శ్రీరామస్తుతిః

ఆపదామపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదాం ।
లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమామ్యహమ్ ॥

ఫలశ్రుతిః

ఇదం పవిత్రం పాపఘ్నం పుణ్యం వేదైశ్చ సమ్మితం ।
యః పఠేత్ రామచరితం సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

అథ క్షమాప్తార్థనా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేః స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రీయః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

